

20693

SKO.60.2.2018

dnia 2018-11-09

Olsztyn, dnia 7 listopada 2018r.

ilość załączników ..... **DECYZJA**

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 1; art. 59 ust. 1 pkt 1, art. 62 ust. 1 art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2017r. poz. 1405 ze zm.) zwanej dalej „ustawą”, § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2016r. poz. 71 t.j.) oraz art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2016r., poz. 23 z późn. zm.) w zw. z art. 16 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017r. poz. 935) Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Olsztynie w składzie:

Przewodniczący - Kamila Wiśniewska-Hałka
Członkowie - Adam Kokoryn
- Maciej Stasiewicz

po rozpatrzeniu odwołania Wesstron Sp. z o. o. z siedzibą w Augustowie od decyzji z dnia 19 grudnia 2017r. znak: GKO.6220.47.2016 wydanej przez Burmistrza Olecka o odmowie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie „Centrum badawczo-rozwojowego hodowli trzody chlewnej, w którego skład wchodzi: budynki inwentarskie wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, biogazownia oraz ujęcie wód podziemnych”

rozstrzygnęło

uchylić decyzję będącą przedmiotem odwołania i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji.

UZASADNIENIE

Z akt sprawy przekazanych wraz z odwołaniem do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie wynika, iż wnioskiem z dnia 16 grudnia 2016r. Wesstron Sp. z o. o. z siedzibą w Augustowie wystąpiła do Burmistrza Olecka o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie „Centrum badawczo-rozwojowego hodowli trzody chlewnej, w którego skład wchodzi: budynki inwentarskie wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, biogazownia oraz ujęcie wód podziemnych”. Do wniosku dołączono raport o oddziaływaniu na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Olecku w postanowieniu z dnia 19 czerwca 2017r. znak: ZNS.4083.1.2017 wyraził pozytywną opinię dla planowanego przez wnioskodawczynię przedsięwzięcia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie postanowieniem z dnia 30 października 2017r. znak: WOOŚ.4242.120.2016.KT.8 odmówił uzgodnienia warunków realizacji inwestycji z uwagi na brak wyjaśnienia kwestii maksymalnej możliwej obsady inwentarza, która uniemożliwia dokonanie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, jako że jest ono ściśle związane z liczbą zwierząt generujących konkretne emisje do środowiska (hałas, emisje do powietrza, produkcja nawozów naturalnych).

W toku postępowania z udziałem społeczeństwa wpłynął do organu pierwszej instancji protest podpisany przez 3100 osób. Wyrażono w nim obawę pogorszenia warunków życia osób zamieszkałych w sąsiedztwie planowanego zamierzenia, pogorszenie warunków środowiskowych i konieczność znoszenia przykrych zapachów.

Decyzją będącą przedmiotem odwołania organ pierwszej instancji odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowania dla planowanego przez wnioskodawczynię

przedsięwzięcia. W uzasadnieniu szczegółowo opisano tok postępowania w sprawie oraz powołano przepisy prawa, mające zastosowanie w sprawie. Podano, iż teren planowanego zamierzenia nie jest objęty zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Planowane przedsięwzięcie należy do kategorii mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których istnieje obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Drobiazgowo przywołano treść pism wymienianych w toku postępowania między organami oraz wnioskodawcą. Podano, iż 24 marca 2017r. Rada Miejska w Olecku podjęła rezolucję w sprawie protestu przeciwko budowie centrum badawczo rozwojowego hodowli trzody chlewnej. Rada Gminy Wieliczki poparła ten protest. We wrześniu 2017r. organ uzyskał trzy ekspertyzy dotyczące planowanego przedsięwzięcia w zakresie: zasięgu oddziaływania zapachowego (opracowaną przez Pracownię Zapachową Jakości Powietrza Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie), inwentaryzacji przyrodniczej (opracowaną przez Ekodokument- Agnieszka Sereda-Cząstkiewicz), wpływu na środowisko i zdrowie ludzi (opracowana przez Cenia-Ekspertyzy Anicenta Bubak). W trakcie inwentaryzacji wykryto szereg gatunków roślin i zwierząt. Tereny te mogą być cennym żerowiskiem dla ptaków podczas migracji jesiennych i wiosennych. Ocena zasięgu zapachowego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia wykazała, że będzie ono wykaczało poza granice działki inwestora i stanowiłoby nadmierną uciążliwość dla ludności zamieszkałej w najbliższym sąsiedztwie fermy i generowałoby konflikt społeczny. Autor oceny wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko i zdrowie ludzi wskazał na braki w raporcie polegające na niewyjaśnieniu: na czym ma polegać rola Centrum badawczo-rozwojowego, na czym będzie polegała izolacja zwierząt chorych. Nie określono wsadu surowcowego do produkcji biogazu oraz możliwości wykorzystywania surowców pochodzących spoza Centrum badawczo-rozwojowego. Nie podano informacji o zużyciu powstających energii elektrycznej i ciepła oraz o podłączeniach do ogólnodostępnych sieci energetycznych. Warianty przedsięwzięcia powinny być przedstawione w sposób umożliwiający ich rzeczywiste porównanie. Wyjaśniono, iż w ramach inwestycji planowane jest na działkach o nr geod. 178/7 i 178/8 w obrębie Moźne, gm. Olecko wybudowanie budynków inwentarskich wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, biogazownią oraz ujęciem wód podziemnych. Łączna powierzchnia terenu wynosi 6,0172 ha. Od północy, zachodu i południa otaczają go płaty roślinności leśnej, a od wschodu pas zieleni przydrożnej. Aktualnie teren stanowi pole uprawne. W otoczeniu występują również obszary upraw rolnych. Część hodowlana składać się ma z 7 budynków inwentarskich połączonych ze sobą ciągiem komunikacyjnym. Łącznie w budynkach miało znajdować się 13 komór z 5 kojcami i 2 izolatkami dla zwierząt chorych w każdej komorze oraz 1 komora z 1 kojcem i 2 izolatkami dla zwierząt chorych oraz pomieszczeniem kuchni i pomieszczeniem socjalnym. Każdy kojec ma posiadać wymiary 15,40 x 18,80 m, a izolotka 9,40 x 2,60 m. Inwestor planował utrzymywać 14400 sztuk warchlaków do 4 miesiąca życia i 9360 sztuk tuczników do wagi końcowej 110 kg (po 360 szt. w kojcu), tj. 2318,4 DJP. Oddzielny budynek stanowić ma kuchnia żywienia na mokro wraz z silosami paszowymi i podajnikiem kubełkowym oraz ekspedycja (w którym umieszczane miały być zwierzęta przeznaczone na sprzedaż) wraz z zapleczem socjalnym oraz pomieszczeniem magazynowo- garażowym. Sześć budynków inwentarskich ma posiadać wymiary ok. 162,14 m x 20,44 m. W każdym budynku wydzielone mają być 2 komory, a w każdej komorze znajdować się ma 5 kojców i 2 izolatki dla chorych zwierząt. Pomiedzy budynkami ma znajdować się kuchnia rozlewowa oraz pomieszczenie magazynowe. Obsada budynków nr 1, 2, 3, 4 ma wynosić 3600 sztuk warchlaka, a w budynkach 5, 6 - 3600 sztuk tuczników. Przy każdym budynku mają stać 4 silosy o pojemności 15 Mg. Budynek nr 7 ma wymiarach ok. 108,78 m x 20,44 m ma mieć wydzielone 2 komory. W jednej ma być 5 kojców oraz 2 izolatki dla chorych zwierząt, a w drugiej 1 kojec oraz 2 izolatki dla chorych zwierząt. Obsada budynku nr 7 ma wynosić 2160 sztuk tuczników. Przy budynku nr 7 miały stać 2 silosy o pojemności 15 Mg. Planowana do budowy biogazownia o mocy nie większej niż 500 kW ma być zintegrowana z obiektami hodowlanymi i ma na celu utylizację powstającej gnojowicy oraz

produkcja i energetyczne wykorzystanie biogazu do produkcji energii elektrycznej i ciepłej. Gnojowica transportowana ma być grawitacyjnie z budynków inwentarskich do biogazowni za pomocą podziemnego rurociągu. Inne substraty mają być dostarczane codziennie lub raz na kilka dni transportem kołowym. Powstająca masa pofermentacyjna przetrzymywana ma być w zbiornikach pofermentacyjnych i wykorzystywana rolniczo. Oceniając materiał zgromadzony w sprawie organ pierwszej instancji uznał, iż w przypadku realizacji planowanego zamierzenia budynki mieszkalne miejscowości Krupin, Lipkowo, Imionki będą znajdowały się w strefie ponadnormatywnej uciążliwości zapachowej, co jest przedmiotem protestu wyrażonego przez mieszkańców tych miejscowości. Zapachowe oddziaływanie planowanej fermy obejmie obszar o promieniu przekraczającym 3 km od terenu inwestycji. Zdaniem organu pierwszej instancji istnieje bardzo wysokie prawdopodobieństwo, że zapachowe oddziaływanie fermy będzie stanowiło nadmierną uciążliwość dla ludności zamieszkałej w najbliższym sąsiedztwie fermy i spowoduje konflikt społeczny. Projektowana ferma powinna być zlokalizowana w odległości przynajmniej 1500 m od najbliższej zabudowy mieszkalnej, a emisja zapachowa powinna być zredukowana o około 50 % aby nie stanowiła nadmiernej uciążliwości dla okolicznych mieszkańców. Zakwestionowano zapisy raportu, w którym uznano, iż planowane zamierzenie nie spowoduje uciążliwości ze strony substancji zapachowych na terenach mieszkaniowych, bowiem nie zostały poparte żadnymi obliczeniami. Masowość protestów okolicznych mieszkańców, zdaniem organu pierwszej instancji, zasługuje na uwzględnienie. Organ pierwszej instancji wyraził wątpliwości co do wiarygodności przedłożonego przez wnioskodawcę raportu, bowiem nie podano maksymalnej możliwej obsady inwentarza, jaka będzie mogła być utrzymywana w budynkach inwentarskich, przy zastosowaniu zakładanej technologii hodowli zwierząt, nawet jeśli wnioskodawca planuje utrzymywać mniejszą obsadę zwierząt. Powołując się na rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 15 lutego 2010r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej podano, iż powierzchnia kojca w przeliczeniu na jedną sztukę powinna wynosić w przypadku utrzymywania grupowo warchlaków i tuczników o masie ciała 20-30 kg - co najmniej 0,3 m², 30 -50 kg - co najmniej 0,4 m², 50 - 85 kg - co najmniej 0,55 m², 85 - 110 kg - co najmniej 0,65 m², powyżej 110 kg - co najmniej 1 m². Jeśli kojec będzie posiadał wymiary 15,40 x 18,80 m, tj. 289,52 m² to maksymalnie można w nim utrzymywać 445 tuczników o wadze 85-110 kg, 723 warchlaki o wadze 30- 50 kg, a nie 360 sztuk jak przyjęto w raporcie. Stąd organ pierwszej instancji poparł stanowisko wyrażone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie przy wyrażaniu negatywnego stanowiska. Dalej powołując się na opracowanie wykonane przez Cenię-Ekspertyzy Anicenta Bubak zarzucono, iż w raporcie w niewłaściwy sposób przedstawiono i opisano warianty przedsięwzięcia, co uniemożliwiło ich rzeczywiste porównanie. Nie określono dróg na terenie instalacji oraz dojazdowych do odbiorców pofermentu, gnojowicy, odpadów, w tym zwierząt padłych. Nie wskazano lokalizacji pól ornych, na których będzie prowadzone nawożenie pofermentem lub gnojowicą. Uniemożliwiło to weryfikację warunku, o jakim mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu. W raporcie znalazło się również wiele pomyłek pisarskich, które zdaniem organu pierwszej instancji wskazują na brak rzetelności przedłożonego raportu. Nie odzwierciedla on rzeczywistego stanu rzeczy i stanowi jedynie zbiór elementów raportów z innych inwestycji. Przesłane przez inwestora dodatkowe wyjaśnienia zawierają wyliczenia emisji hałasu znacznie różniące się od przedstawianych zarówno w raporcie jak i jego uzupełnieniach. Zasięg oddziaływania planowanej inwestycji okazał się znacznie większy. Organ pierwszej instancji uznał, iż inwestor w chwili składania wniosku nie posiadał dokładnych danych dotyczących planowanej inwestycji, bądź w trakcie postępowania je zmodyfikował. Organy współuczestniczące w postępowaniu analizując raport najprawdopodobniej nie dysponowały właściwym materiałem dowodowym. Inwestycja z danymi podanymi pierwotnie nie uzyskała uzgodnienia RDOŚ w Olsztynie, więc odstąpiono od wzywania inwestora do

dalszych wyjaśnień. Ustalenia zawarte w raporcie i uzupełnieniach organ pierwszej instancji uznał za niepełne i niewystarczające, aby pozytywnie zweryfikować projektowaną inwestycję z punktu widzenia wymogów środowiskowych. Powołując się na orzecznictwo sądów administracyjnych oraz doktrynę podkreślono, iż odmowa uzgodnienia realizacji przedsięwzięcia przez RDOŚ skutkuje koniecznością wydania decyzji odmownej.

Od decyzji powyższej w terminie odwołanie wniosła Wesstron Sp. z o. o. z siedzibą w Augustowie. Podniesiono, iż w raporcie i w jego uzupełnieniach wnioskodawca podał na czym polegać będzie rola Centrum. W opisie i schemacie technologicznym oraz na planie zagospodarowania funkcjonuje izolatka dla chorych zwierząt. W schemacie technologicznym biogazowni podano wsad surowcowy do produkcji biogazu. W uzupełnieniu do raportu podano szacunkowe zużycie energii i zapotrzebowanie na wodę. W złożonych wyjaśnieniach wnioskodawca podał, że ustalona obsada w budynku jest maksymalną i wynika z technologii. Podano, iż w raporcie była przeprowadzona analiza wariantowa z podsumowaniem w postaci tabelarycznej umożliwiającej porównanie poszczególnych wariantów. Na planie zagospodarowania terenu inwestycji były przedstawione drogi wewnętrzne w centrum. Na etapie pozyskiwania decyzji środowiskowej inwestor nie miał możliwości wyznaczenia dróg dojazdowych do odbiorców pofermentu oraz odbiorców padniętych zwierząt. Omyłki i błędy literowe zaistniałe w raporcie nie mogą poddawać w wątpliwość przydatności tego dokumentu. Strona podniosła, iż zaskarżona decyzja narusza zasadę legalności wynikającą z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 6 kpa. Przepisy prawa nie uzależniają dopuszczalności określenia środowiskowych uwarunkowań od tego, czy mieszkańcy gminy wyrażą sprzeciw. Gmina ma inne instrumenty prawne, za pomocą których może ukształtować swój rozwój, m.in. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Mieszkańcy gminy mogą zaś aktywnie sprzeciwiać się przedsięwzięciu jedynie poprzez składanie uwag i wniosków. Zwrócono uwagę, iż problem uciążliwości zapachowych nie został normatywnie uregulowany. Brak zatem normatywnych podstaw, aby ze względu na uciążliwości zapachowe można odmawiać ustalenia środowiskowych uwarunkowań. Nie jest wiadomym z jakich okoliczności organ wyprowadza wniosek, że przedsięwzięcie powoduje taki właśnie skutek. Organ formułuje jedynie subiektywne przekonania nieoparte żadnymi dowodami. Wobec braku normatywnych podstaw, wiązanie skutków prawnych z uciążliwością zapachową jest niedopuszczalne. Podkreślono, iż postępowanie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczynane jest na wniosek. W przypadku gdy wniosek nie czyni, zadość warunkom prawem określonym należy wezwać wnioskodawcę do jego uzupełnienia. Podobnie należy uczynić w odniesieniu do uwag lub zastrzeżeń organu do raportu. Organ pierwszej instancji zaniechał takich działań, za to powołał się na braku określonych wyliczeń/danych. Fakt, iż postępowanie prowadzone jest na wniosek nie zwalnia organu z obowiązku wszechstronnego wyjaśnienia sprawy oraz dążenia do prawdy obiektywnej. Dalej podniesiono, iż żaden przepis prawa nie określa stopnia szczegółowości postępowania z padłymi zwierzętami. Zakres takich czynności częściowo jest określony normatywnie. Wnioskodawca wielokrotnie wyjaśniał kwestie postępowania z padłymi zwierzętami, czego organ nie ocenił negatywnie. W ocenie strony przy wydaniu decyzji organ pierwszej instancji naruszył art. 107 kpa poprzez wadliwe uzasadnienie decyzji. Składa się ono z obszernej części raportująco-meldunkowej. Organ nie mógł sformułować zarzutu braku dowodów na określone okoliczności skoro w tym kierunku nie przeprowadził wyczerpującej i wnikliwej analizy. Uzasadnienie zawiera subiektywne przekonania organu, nieoparte żadnymi dowodami, wspierane jedynie stanowiskiem mieszkańców gminy. Strona zarzuciła, iż uzasadnienie prawne decyzji nie zawiera przytoczenia przepisów, które uprawniały do wydania decyzji negatywnej. Podkreślono, iż ustawa „ocenowa” nie przewiduje możliwości odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z uwagi na istniejący konflikt społeczny.

W odpowiedzi na wezwanie Kolegium strona wyjaśniła, iż jednocześnie z odwołaniem zaskarża postanowienie z dnia 30 października 2017r. znak: WOOŚ.4242.120.2016.KT.8 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Podano, iż wnioskodawca

wielokrotnie składał wyjaśnienia dotyczące maksymalnej obsady. We wniosku oraz raporcie podano obsadę maksymalną, tj. 14400 sztuk warchlaka oraz 9360 sztuk tuczniaka, wynikającą z technologii budynku, która zakłada rytm tygodniowy, tzn. że w jednym tygodniu zasiedlana jest tylko jedna komora warchlakami w ilości 1800 sztuk w wieku 8 tygodni i utrzymywane będą do osiągnięcia masy ciała 110 kg (nie będą przeganiane do innego budynku). Jeden kojec ma powierzchnię 289,55 m². W kojcu wydzielone jest miejsce selekcyjne o powierzchni 56,695 m², w którym zwierzęta przebywają tylko podczas karmienia (znajdują się tam wagi selekcyjne oraz karmidła). Służy ono do segregacji zwierząt wg wagi do sprzedaży. Powierzchnię zajmowaną przez miejsce selekcyjne należy odliczyć przy wyliczaniu powierzchni przypadającej na jedno zwierzę. Powierzchnia kojca przeznaczona na stały pobyt zwierząt (bez miejsca selekcyjnego) wynosi ok. 234 m² i planuje się utrzymywanie 360 sztuk zwierząt od początku tuczu (tj. od zakupu warchlaka) do osiągnięcia masy ciała 110 kg (tuczniak). Do kojca kupowane są warchlaki w wieku 8 tygodni, jedzą tam, piją wodę i rosną do osiągnięcia wagi ubojowej, czyli 110 kg. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju wsi z dnia 15 lutego 2010r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy zostały określone w przepisach Unii Europejskiej minimalna powierzchnia jaka musi być zapewniona tuczniakom do 110 kg wynosi 0,65 m² więc warunek został spełniony (234 m² : 360 sztuk = 0,65). Nie można przyjąć powierzchni jak dla warchlaka, ponieważ zwierzęta będą utrzymywane w kojcu od samego początku do 110 kg. Obsada została ustalona w sposób adekwatny do zasiedlania budynku tzn. jeśli w 1 tygodniu (przy pustym budynku) zasiedlona zostanie jedna komora warchlakami w wieku 8 tyg. (będą utrzymane aż do momentu sprzedaży jako tuczniak o wadze 110 kg, tj. będzie przez kolejne 8 tyg. jeszcze warchlakiem a później tuczniakiem), w 2 tygodniu zasiedlona zostanie kolejna komora warchlakami w ilości 1800 szt. w wieku 8 tyg. to te z pierwszego tygodnia będą miały 9 tyg. Z każdym kolejnym zasiedleniem (tygodniem) różnica między ostatnim a pierwszym zasiedleniem zwiększa się, do momentu aż warchlaki z pierwszych zasiedleń przeklasyfikują się na tuczniaka. Zgodnie z rytmem tygodniowym zasiedlania, przez 8 tygodni w budynku będą same warchlaki, w 9 tygodniu warchlaki z pierwszej komory staną się tuczniakami, nie zmieniając miejsca swojego pobytu, tj. kojca, bo nie ma ich dokąd przesadzić. Zasiedlenie całego budynku potrwa 13 tygodni. Przy zasiedlaniu przez 13 tygodni obsada wyniesie w budynku 14400 warchlaków (8 komór - 8 tygodni) oraz 9360 tuczniaków (5 komór - 5 tygodni). W każdym następnym tygodniu zostaną kupione warchlaki i w tym samym tygodniu zostaną sprzedane tuczniaki a więc proporcje warchlaków do tuczniaków zawsze będą takie same. Nie ma możliwości, aby przy takiej technologii znajdowały się same tuczniaki bądź same warchlaki. Jednorazowe zasiedlenie całej fermy jest fizycznie, ekonomicznie i ze względu na bioasekurację niemożliwe. Dalej strona wyjaśniła, iż działalność naukowo-badawcza prowadzona w planowanym przedsięwzięciu polegać będzie między innymi na współpracy z uniwersytetami i placówkami naukowymi. Prowadzone będą prace badawczo - rozwojowe obejmujące nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności do planowania optymalnej produkcji/hodowli oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów tj. kojców, stacji żywienia, programów do obsługi systemów żywienia, wentylacji oraz prace nad nowymi technologiami, w tym oprogramowaniem. Budynki inwentarskie wraz z biogazownią i niezbędną infrastrukturą techniczną stanowić będą spójną całość - gnojowica przekazywana będzie do biogazowni, która przekazywać będzie uzyskane ciepło i energię do budynków inwentarskich. Skorygowano informację dotyczącą kierunku rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, podając że najsilniej wieją wiatry z kierunku południowo - zachodniego. Wskaźnik emisji amoniaku przyjęto do obliczeń zgodnie z aktualnym w tamtym czasie Dokumentem Referencyjnym o Najlepszych Dostępnych Technikach dla intensywnego chowu drobiu i świń. Do wyliczeń emisji siarkowodoru przyjęto wskaźnik z opracowania Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Wrocławskiej „Uciążliwości zapachowe jako element ocen oddziaływania na środowisko, autorstwa Stanisława Hławiczka. tj. 0,04 g/h/DJP.

Do wyliczeń emisji Pyłu PM_{2,5} i PM₁₀, zgodnie z sugestią RDOŚ w Olsztynie przyjęto wskaźnik emisji dla PM_{2,5} wynoszący 0,00867 kg/szt./rok natomiast dla PM₁₀ wynoszący 0,39 kg/szt./rok z opracowania Ministerstwa Środowiska „Wskazówki dla wojewódzkich inwentaryzacji emisji na potrzeby ocen bieżących i programów ochrony powietrza”. Wykonano również obliczenia opadu pyłu. Obliczenia zostały przedstawione na wezwanie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Z obliczeń tych wynika, iż poziomy normatywny nie zostaną przekroczone. W celu minimalizowania emisji nieprzyjemnych zapachów Inwestor będzie stosować m.in.: podawanie zwierzętom zbilansowanych dawek pokarmowych celem minimalizacji odchodów, zastosowanie wydajnego i skutecznego systemu wentylacji na odpowiedniej wysokości, zapewniającej właściwe warunki rozprzestrzeniania się gazów i pyłów w powietrzu atmosferycznym do poziomów nieprzekraczających dopuszczalnych norm poza granicami inwestycji, szczelne, zadaszone zbiorniki redukujące uciążliwości zapachowe, budowę biogazowni która minimalizuje wpływ gnojowicy na środowisko. Inwestor nie będzie nawoził gruntów gnojowicą tylko masą pofermentacyjną, która pozbawiona jest substancji odorotwórczych. Wyjaśniono, iż obliczenia akustyczne przeprowadzone zostały w oparciu o uzyskaną aktualną ocenę zagospodarowania terenów otaczających rozpatrywaną lokalizację. Podstawą do obliczeń były dane uzyskane od Inwestora i Zespołu Projektowego. Obliczenia wykonano dla najmniej korzystnej sytuacji akustycznej - pełnej eksploatacji układu wentylacyjnego występującej jedynie w szczególnie upalne dni – przy temperaturze powyżej 28°. Dla tak założonych warunków eksploatacyjnych, oczekiwany poziom emisji hałasu do środowiska będzie spełniać warunki emisyjne dla najbliższej zabudowy zagrodowej zarówno w porze dziennej jak i nocnej. Najbliżej znajdujący się teren chroniony akustycznie występuje na działce nr 848, użytkowany jako zabudowa zagrodowa, dla której dopuszczalny poziom hałasu w porze dnia wynosi 55 dB, a w porze nocy 45 dB. Na działce nr 848 hałas nie powinien przekroczyć 44,2 dB zarówno w porze dziennej jak i nocnej. Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych z działalności rolniczej oraz spowolnienie zmian klimatu Inwestor realizować będzie m.in. poprzez stosowanie w żywieniu zbilansowanych pasz, przetwarzanie produkowanego nawozu naturalnego na biogaz oraz neutralny poferment. Zastosowany zostanie system wentylacji mechanicznej. Po wykonaniu inwestycji, w miejscach niezabudowanych (poza terenami utwardzonymi drogami i placami) zostanie odnowiona roślinność. Planuje się posianie traw oraz wsadzenie drzew i krzewów. W przypadku wystąpienia suszy budynki wyposażone zostaną w systemy oszczędzania wody. Inwestor wprowadzi gromadzenie wód deszczowych i roztopowych. System mycia pomieszczeń inwentarskich będzie zakładał oszczędności wody. Budynki zostaną przy zastosowaniu ognioodpornych materiałów budowlanych. Będą wyposażone w system przeciwpożarowy. Wprowadzone zostanie odpowiednie zagospodarowanie terenu umożliwiające ewakuację, wykonane i oznakowane będą drogi i punkty ewakuacyjne. Na wypadek upałów budynki zostaną skonstruowane przy zastosowaniu materiałów budowlanych odpornych na wysokie temperatury, pochłaniających lub odbijających światło słoneczne. W sąsiedztwie budynków zapewnione zostanie zacienienie i zapewniona będzie odpowiednia ilość wody dla zwierząt, odpowiedni obieg powietrza. Na wypadek mrozów zastosowane zostaną materiały odporne na niskie temperatury, zapewnione zostaną systemy ogrzewania. Inwestycja zlokalizowana jest poza obszarami, na których ryzyko wystąpienia powodzi jest możliwe. Budynki zostaną wyposażone w systemy odprowadzania wody. piorunochrony, właściwe odwodnienie. Na wypadek intensywnych opadów śniegu budynki wyposażone będą w awaryjne zasilanie. Śnieg z dachów i chodników zostanie usuwany bez szkody dla wody, gleb i roślinności. Na wypadek silnych wiatrów budynki zostaną wybudowane z dala od drzew. Dalej odwołujący się przytoczył szczegółowe informacje dotyczące jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Podano, iż planowana inwestycja w obecnym układzie ogranicza do minimum ewentualne zagrożenia i ujemny wpływ inwestycji na środowisko w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Prawidłowa eksploatacja przedsięwzięcia nie powinna naruszyć zasobów wód powierzchniowych i podziemnych. W formie tabelarycznej

dokonano porównania proponowanej technologii z najlepszymi dostępnymi technikami (BAT). Dalej wyjaśniono, iż aby przerobić gnojowicę w ilości 157 m³ wystarczy biogazownia o mocy 150 kW (zaplanowana jest biogazownia o mocy do 0,5 MW). Zapis w raporcie oś mówiący o tym, że biogazownia dziennie jest w stanie przerobić tylko 45 m³ jest błędny. W związku z powyższym nie ma potrzeby projektowania nowej biogazowni. Inwestor jest w stanie w sposób ciągły splawiać gnojowicę z budynków inwentarskich do planowanej biogazowni. Planowana inwestycja będzie znajdować się na obszarach szczególnie narażonych na odpływ azotu ze źródeł rolniczych, dla których wymagany jest okres magazynowania gnojowicy co najmniej przez 6 miesięcy. Szacuje się, że 6 - miesięczna produkcja nawozu wyniesie 28620 m³, pojemność kanałów w budynkach od 1 do 6 będzie wynosiła ok. 4971,27 m³ (łącznie 29827,27 m³), natomiast w budynku 7 będą kanały o pojemności 3335,15 m³. Łączna pojemność kanałów w planowanym obiekcie będzie wynosiła ok. 33162,42 m³. W związku z tym Inwestor jest w stanie pomieścić 6 miesięczną produkcję gnojowicy.

Rozpatrując sprawę Samorządowe Kolegium Odwoławcze zważyło, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy stwierdzić, iż w dniu 1 stycznia 2017r. weszła w życie obszerna zmiana ustawy, jednakże stosownie do art. 6 ust. 2 ustawy nowelizacyjnej z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.1936 i 2171) do spraw wszczętych na podstawie ustawy w jej dotychczasowym brzmieniu, dla których przed dniem wejścia w życie noweli przedłożono raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub wydano postanowienie określające zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, stosuje się przepisy dotychczasowe. Taka sytuacja nastąpiła w rozpatrywanej sprawie, bowiem raport złożony został w organie pierwszej instancji w dniu 16 grudnia 2016r. Ustawa w znowelizowanej formie mogła mieć zastosowanie również z inicjatywy wnioskodawcy (stosownie do art. 6 ust. 4 powołanej wyżej ustawy nowelizacyjnej), jednakże z akt nie wynika, aby takie podanie zostało złożone przez wnioskodawcę.

Planowane przedsięwzięcie zalicza się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w §2 ust. 1 pkt 51 rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. ze zm.71).

Stosownie do art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia.

Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje, między innymi, przed uzyskaniem decyzji o pozwoleniu na budowę (art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy).

W ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przeprowadza się ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (art. 61 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy).

Zgodnie z art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy, skonkretyzowane są w § 2 powołanego na początku rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Planowane w niniejszej sprawie przedsięwzięcie mieści się w katalogu określonym w § 2 ust. 1 pkt 51 tegoż rozporządzenia.

W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia : 1) bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na: a) środowisko oraz

zdrowie i warunki życia ludzi, b) dobra materialne, c) zabytki, d) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a-c, e) dostępność do złóż kopalin; 2) możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko; 3) wymagany zakres monitoringu (art. 62 ust. 1 ustawy).

Co do zasady postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia. W przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy dołączyć raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, wypis z ewidencji gruntów obejmujący przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz obejmujący obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko przedkłada się w trzech egzemplarzach, wraz z ich zapisem w formie elektronicznej na informatycznych nośnikach danych (art. 73 ust. 1, art. 74 ust. 1 pkt 1, 3, 4 i 6 ustawy).

Wymogi jakie powinien zawierać raport zawiera art. 66 ustawy.

Jak wynika z art. 77 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w sytuacji gdy przeprowadzono ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko organ właściwy do wydania tej decyzji: uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska zasięga opinii organu, o którym mowa w art. 78 (w tym wypadku państwowego powiatowego inspektora sanitarnego).

Jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę: wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1; ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko; wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa; wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone. Właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony (art. 80 ust. 1 i 2 ustawy).

Wymogi jakie powinna spełniać decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawana po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określone są w art. 82 ustawy.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 i 2 ustawy decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia, przy czym uzasadnienie to w przypadku gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko niezależnie od wymagań wynikających z przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać: a) informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa, b) informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione: ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz opinie organu, o którym mowa w art. 78, wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone, c) uzasadnienie stanowiska, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 4 (w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10 i 14).

Przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do jej wydania zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (art. 79 ust. 1 ustawy).

Przed wydaniem i zmianą decyzji wymagających udziału społeczeństwa organ właściwy do wydania decyzji, bez zbędnej zwłoki, podaje do publicznej wiadomości informacje o: 1) przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko; 2) wszczęciu postępowania; 3) przedmiocie decyzji, która ma być wydana w sprawie; 4) organie właściwym do wydania decyzji oraz organach właściwych do wydania opinii i dokonania uzgodnień; 5) możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu; 6) możliwości składania uwag i wniosków; 7) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania; 8) organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków; 9) terminie i miejscu rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, o której mowa w art. 36, jeżeli ma być ona przeprowadzona; 10) postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli jest prowadzone. W ramach postępowania z udziałem społeczeństwa mogą być składane uwagi i wnioski w formie pisemnej, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym. Uwagi lub wnioski złożone po upływie terminu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 7 (po upływie 21 dni od podania do publicznej wiadomości), pozostawia się bez rozpatrzenia (art. 33 ust. 1, art. 34 i 35 ustawy).

Analiza akt niniejszej sprawy prowadzi do wniosku, iż odwołanie zasługuje na uwzględnienie, jednakże zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na ostateczne załatwienie sprawy.

Z treści uzasadnienia organu pierwszej instancji wynika, iż powodem odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach było stwierdzenie, iż przedstawiony przez wnioskodawcę raport nie jest wiarygodny odnośnie: uciążliwości zapachowej, maksymalnej możliwej obsady inwentarza, sposobu przedstawienia i opisanie wariantów przedsięwzięcia, dróg na terenie instalacji oraz dojazdowych, wskazania pól ornych, na których będzie prowadzone nawożenie pofermentem lub gnojowicą. W ocenie organu pierwszej instancji wnioskodawca w chwili składania wniosku nie posiadał dokładnych danych dotyczących planowanej inwestycji, bądź w trakcie postępowania je zmodyfikował. Inwestycja z danymi podanymi pierwotnie przedstawionymi nie uzyskała uzgodnienia RDOŚ w Olsztynie, więc odstąpiono od wzywania inwestora do dalszych wyjaśnień. Stwierdzono, iż odmowa uzgodnienia realizacji przedsięwzięcia przez RDOŚ skutkuje koniecznością wydania decyzji odmownej. Za istotny powód podjęcia negatywnego rozstrzygnięcia wskazano protestu wyrażony przez mieszkańców wskazujący na istniejący konflikt społeczny.

W doktrynie prawa ochrony środowiska oraz w orzecznictwie sądów administracyjnych nie budzi wątpliwości, iż odmowa uzgodnienia warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska uniemożliwia wydanie pozytywnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (por. wyrok WSA w Warszawie z: 31 stycznia 2018r. o sygn. akt VIII SA/Wa 627/17, LEX nr 2451143 oraz z 27 maja 2014r. o sygn. VIII SA/Wa 549/14 LEX nr 1548189).

Na postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 30 października 2017r. znak: WOOŚ.4242.120.2016.KT.8 odmawiające uzgodnienia warunków realizacji inwestycji nie przysługiwało samoistne zażalenie, stąd w oparciu o art. 142 Kodeksu postępowania administracyjnego mogło być zaskarżone jedynie w odwołaniu od decyzji, co też Wesstron Sp. z o. o. z siedzibą w Augustowie uczyniła.

Zatem w pierwszym rzędzie należało zbadać prawidłowość powyższego postanowienia.

W uzasadnieniu tegoż postanowienia szczegółowo opisano przedsięwzięcie oraz korespondencję wymianianą między wnioskodawczynią a RDOŚ w Olsztynie. Jako przyczynę odmowy uzgodnienia warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia podano, iż pomimo dwukrotnego wzywania inwestor nie poddał analizie maksymalnej możliwej obsady inwentarza. Organ uzgadniający podkreślił, iż w toku postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ocenie należy poddać maksymalną możliwą obsadę

zwierząt, jaką będzie można utrzymywać w budynkach inwentarskich, przy zastosowaniu zakładanej technologii hodowli zwierząt, nawet jeśli w budynkach inwentarskich planuje się utrzymywać mniejszą obsadę zwierząt. Powołując się na cytowane wcześniej rozporządzenie w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej organ uzgadniający uznał, iż przy wymiarach kojca: 15,40 x 18,80 m, tj. 289,52 m² maksymalna obsada tuczników o wadze 85-110 kg wynosi 445 szt., a warchlaków o wadze 30-50 kg - 723 szt. (a nie 360 szt. jak przyjęto w raporcie). W celu wykazania maksymalnej możliwej obsady inwentarza inwestor nie wyjaśnił jaką powierzchnię w każdym kojcu zajmować będą karmniki i poidła dla zwierząt i ile po odliczeniu powierzchni zajętej przez te obiekty wynosić będzie powierzchnia hodowlana każdego kojca. RDOŚ w Olsztynie podkreślił, że kwestia ustalenia maksymalnej możliwej obsady inwentarza jest kluczowa przy opracowywaniu raportu w celu wykazania, że nie wystąpią przekroczenia wartości odniesienia substancji w powietrzu lub dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu poza terenem, do którego prowadzą instalacje ma tytuł prawny, a także przy szacowaniu ilości powstającej gnojowicy i określaniu możliwości jej zagospodarowania. Brak wyjaśnienia kwestii maksymalnej możliwej obsady inwentarza uniemożliwia dokonanie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, jako że jest ono ściśle związane z liczbą zwierząt generujących konkretne emisje do środowiska (hałas, emisje do powietrza, produkcja nawozów naturalnych).

Oceniając powyższe postanowienie należy stwierdzić, iż uzgodnienie dotyczy warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia, które konkretyzowane jest przez stronę w raporcie oddziaływania na środowisko. Strona podała planowaną technologię oraz maksymalną obsadę z niej wynikającą. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie odmawiając uzgodnienia winien w sposób jasny wykazać, z jakiego powodu nie uznaje za wystarczające wyjaśnień strony dotyczących maksymalnej obsady zwierząt.

W złożonych wyjaśnieniach Spółka Wesstron podała, z jakiego powodu obliczenia przedstawione przez RDOŚ w Olsztynie nie są właściwe, przy założonym cyklu produkcyjnym. Wnioskodawczyni planuje rytm tygodniowy. W jednym tygodniu zasiedlana jest tylko jedna komora warchlakami w ilości 1800 sztuk w wieku 8 tygodni i utrzymywane będą do osiągnięcia masy ciała 110 kg (nie będą przeganiane do innego budynku). Powierzchnia kojca przeznaczona na stały pobyt zwierząt (bez miejsca selekcyjnego) wynosi ok. 234 m² i planuje się utrzymywanie 360 sztuk zwierząt od początku tuczu (tj. od zakupu warchlaka) do osiągnięcia masy ciała 110 kg (tucznik). Do kojca kupowane są warchlaki w wieku 8 tygodni. Zwierzęta jedzą tam, piją wodę i rosną do osiągnięcia wagi ubojowej, czyli 110 kg. Obsada została ustalona w sposób adekwatny do zasiedlania budynku tzn. jeśli w 1 tygodniu (przy pustym budynku) zasiedlona zostanie jedna komora warchlakami w wieku 8 tyg. (będą utrzymane aż do momentu sprzedaży jako tucznik o wadze 110 kg, tj. będzie przez kolejne 8 tyg. jeszcze warchlakiem a później tucznikiem), w 2 tygodniu zasiedlona zostanie kolejna komora warchlakami w ilości 1800 szt. w wieku 8 tyg. to te z pierwszego tygodnia będą miały 9 tyg. Z każdym kolejnym zasiedleniem (tygodniem) różnica między ostatnim a pierwszym zasiedleniem zwiększa się, do momentu aż warchlaki z pierwszych zasiedleń dorosną do wymiaru tuczniaka. Zgodnie z rytmem tygodniowym zasiedlania, przez 8 tygodni w budynku będą same warchlaki, w 9 tygodniu warchlaki z pierwszej komory staną się tucznikami, nie zmieniając miejsca swojego pobytu, tj. kojca, bo nie ma ich dokąd przesadzić. Zasiedlenie całego budynku potrwa 13 tygodni. Przy zasiedlaniu przez 13 tygodni obsada wyniesie w budynku 14400 warchlaków (8 komór - 8 tygodni) oraz 9360 tuczników (5 komór - 5 tygodni). W każdym następnym tygodniu zostaną kupione warchlaki i w tym samym tygodniu zostaną sprzedane tuczniki a więc proporcje warchlaków do tuczników zawsze będą takie same. Nie ma możliwości, aby przy takiej technologii znajdowały się same tuczniki bądź same warchlaki. Jednorazowe zasiedlenie całej fermy jest fizycznie, ekonomicznie i ze względu na bioasekurację niemożliwe.

Skoro organ uzgadniający dokonuje oceny przedsięwzięcia skonkretyzowanego przez stronę, zatem brak obawy, iż oddziaływania przedsięwzięcia będą większe, niż wynikające z raportu (przy przyjęciu, iż prawidłowo dokonano ich prognozy). Określając warunki realizacji przedsięwzięcia organ uzgadniający może wskazać zarówno technologię, jak i maksymalną obsadę inwentarza. Wskazania te będą wiążące dla organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i będą możliwe do wyegzekwowania w czasie eksploatacji planowanego zamierzenia.

Zaskarżenie postanowienia w odwołaniu od decyzji na podstawie art. 142 Kodeksu postępowania administracyjnego nie jest podstawą do samoistnego zaskarżenia postanowienia. Organ odwoławczy nie wydaje na skutek takiego zaskarżenia odrębnego postanowienia (rozstrzygnięcia), które odnosiłoby się tylko i wyłącznie do zaskarżonego w ten sposób postanowienia. Uwzględnienie, podnoszonych w odwołaniu od decyzji zarzutów odnoszących się do postanowienia, na które nie służy zażalenie, znajduje swój wyraz w uwzględnieniu odwołania. W wyroku z dnia 11 grudnia 2012 r., sygn. akt II OSK 1461/11 Naczelny Sąd Administracyjny (Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych) wskazał, iż obowiązujące przepisy nie przewidują odrębnej formy rozpatrzenia i załatwienia kwestii postanowień zaskarżonych w odwołaniu (art. 142 Kodeksu postępowania administracyjnego). Stanowisko organu odwoławczego co do rozpatrzonego postanowienia wyrażane jest w uzasadnieniu decyzji odwoławczej, a nie w jej sentencji bądź w odrębnym orzeczeniu (por. Kodeks postępowania administracyjnego, pod red. M. Wierzbowskiego, A. Wiktorowskiej, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2011, s. 801; Komentarz. K.p.a., R. Kędziora, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2008, s. 735).

W związku z powyższym Kolegium ogranicza się do stwierdzenia, iż Regionalny Dyrektor ochrony Środowiska w Olsztynie winien ponownie rozpatrzyć kwestię uzgodnienia warunków planowanego przedsięwzięcia, uwzględniając powyżej wyrażone stanowisko.

Rozpatrując odwołanie od decyzji odnieść się należy również do argumentów powołanych przez Burmistrza Olecka uzasadniających odmowę wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Organ pierwszej instancji uznał, iż zlokalizowane w sąsiedztwie planowanego zamierzenia budynki mieszkalne miejscowości Krupin, Lipkowo, Imionki będą znajdowały się w strefie ponadnormatywnej uciążliwości zapachowej.

Podkreślić należy, iż w polskim systemie prawnym nie obowiązują normy prawne, które odnosiłyby się do zapachów. Stąd bezpodstawne jest twierdzenie, iż dojdzie do ponadnormatywnej uciążliwości zapachowej. Normy w tym zakresie do tej pory nie zostały określone. Wyjaśnić należy, iż w sytuacji, gdy dla oddziaływań jakie na środowisko wywiera planowane przedsięwzięcie zostały ustalone normy (standardy emisyjne), obowiązkiem organu jest zbadanie, czy zamierzona inwestycja mieści się w ich ramach (por. wyrok NSA z 20 stycznia 2012r. o sygn. akt II OSK 2094/10; LEX nr 1138070). Przyjmuje się bowiem, iż w sytuacji, gdy przewidywana emisja nie przekracza wyznaczonych standardów, nie prowadzi to do zagrożenia stanu środowiska, a w szczególności - zdrowia i życia ludzi (wyrok WSA w Warszawie z dnia 7 sierpnia 2007r. o sygn. akt IV SA/Wa 857/07; LEX nr 364787).

W orzecznictwie sądów administracyjnych powszechnie wyrażany jest pogląd, iż zapach czy też odór jest substancją niemierzalną. Zapachy pomimo, że mogą być uciążliwe nie mogą być badane, gdyż w polskim systemie prawnym nie obowiązują normy prawne, które odnosiłyby się do zapachów. Z tego powodu za kryterium oceny oddziaływania odorowego przyjmuje się średnioroczne i godzinowe stężenie amoniaku i siarkowodoru (wyroki NSA w Warszawie z dnia: 1 lipca 2008 r. II OSK 766/2007; z dnia 2 lutego 2010r. II OSK 223/2009; 20 grudnia 2013r. II OSK 1620/12).

W orzecznictwie sądowo-administracyjnym reprezentowane jest również stanowisko, iż brak normatywnych podstaw określających parametry stężeń substancji zapachowych w powietrzu nie zwalnia organów z obowiązku analizy w tym zakresie. Podstawę ustaleń powinny

stanowić przede wszystkim skala zjawiska oraz możliwy zakres środków służących ograniczeniu uciążliwości (wyroki NSA w Warszawie w sprawach z dnia 18 września 2012 r. II OSK 1459/12, z dnia 14 listopada 2012 r. II OSK 1238/11).

Analiza treści uzasadnienia organu pierwszej instancji prowadzi do wniosku, iż oceny zgodnej z powyższym poglądem nie przeprowadzono, z góry zakładając, iż oddziaływanie zapachowe będzie „ponadnormatywne”.

Organ pierwszej instancji zaznaczył, iż na sposób załatwienia sprawy miał wpływ konflikt społeczny wyrażający się w protestach okolicznych mieszkańców. Jak słusznie wywodził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku (wyrok z dnia 15 maja 2018r. o sygn. akt II SA/Bk 90/2018; LEX nr 2507689) protesty społeczne kierowane przeciwko inwestycji należy dogłębnie ocenić, by poznać ich powód, jednak wystąpienie protestów nie powoduje automatycznie, że organ powinien uzyskać społeczną akceptację przedsięwzięcia. Zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniu nie może być rozumiane jako swoiste referendum czy głosowanie nad dopuszczalnością proponowanej inwestycji. Skala protestów nie może być warunkiem przesądzającym o ustaleniu bądź nieustaleniu środowiskowych uwarunkowań.

Wobec powyższego organ winien zbadać i wyjaśnić przyczynę protestów, jednak ich istnienie nie może przesądzać o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Kwestię wątpliwości dotyczących obsady planowanego przedsięwzięcia omówiono przy rozpatrywaniu zarzutów dotyczących odmowy uzgodnienia przedsięwzięcia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie i uwagi tam uczynione mają w pełni zastosowanie również do argumentów powołanych w tym zakresie przez organ pierwszej instancji (stanowią one powtórzenie argumentacji użytej przez organ uzgadniający).

Organ pierwszej instancji zakwestionował wiarygodność raportu z uwagi na występujące w nim omyłki pisarskie oraz nieprawidłowe przedstawienie wariantów przedsięwzięcia, brak wskazania dróg na terenie instalacji oraz dojazdowych do odbiorców pofermentu, gnojowicy, odpadów, w tym zwierząt padłych. Nie wskazano lokalizacji pól ornych, na których będzie prowadzone nawożenie pofermentem lub gnojowicą.

Należy mieć na względzie, iż właściwy organ przeprowadzając ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i orzekając w przedmiocie decyzji środowiskowej, występuje w roli organu wyspecjalizowanego, w skład którego wchodzi osoby posiadające umiejętności zawodowe do oceny czy raport jest zgodny z przepisami prawa, czy zawiera wszystkie niezbędne elementy i czy na jego podstawie da się w sposób nie budzący wątpliwości ustalić wpływ danego przedsięwzięcia na środowisko (wyrok WSA w Warszawie z dnia 18 marca 2014 r. o sygn. akt IV SA/Wa 2612/13 LEX nr 1465965). Raport winien być poddany krytycznej ocenie, a zawarte wnioski pozostają weryfikowalne w oparciu o dostępną wiedzę (wyrok WSA w Poznaniu z 31 stycznia 2013r. o sygn. akt IV SA/Po 505/12; LEX nr 1274842). Raport niespełniający wymagań ustalonych w art. 66 ustawy nie powinien być uznany za środek dowodowy zgodny z prawem. Obowiązek przedstawienia przez wnioskodawcę raportu nie zwalnia właściwego w sprawie organu od obowiązku przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego. W sytuacji zatem, gdy organ uzna, iż raport zawiera niejasności lub błędy, jego obowiązkiem było wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia raportu lub wyjaśnienia zaistniałych wątpliwości (por. wyrok NSA z 20 grudnia 2011r. o sygn. akt II OSK 1985/10; LEX nr 1134718).

Zarzucając zatem wnioskodawcy, iż raport nie spełnia wymogów ustawy, organ pierwszej instancji winien wykazać tą niezgodność z konkretnym przepisem. Jeśli zatem w ocenie organu w sposób wadliwy przedstawione zostały warianty przedsięwzięcia należy wykazać na czym ta wadliwość polega. Organ pierwszej instancji ograniczył się do stwierdzenia, iż nie jest możliwe porównanie poszczególnych wariantów. Strona wskazała, iż warianty można porównać w zawartej w raporcie tabeli (str. 102 – 106 raportu). Organ nie wyjaśnił jakich informacji brakuje w raporcie, aby możliwe było dokonanie prawidłowego porównania wariantów przedsięwzięcia. Nie jest też wiadomym z jakiego powodu przedstawiony w raporcie szkic orientacyjny

zagospodarowania terenu nie jest wystarczający do określenia dróg wewnętrznych (str. 14 raportu). Organ pierwszej instancji powinien też udzielić odpowiedzi na pytanie dla jakich potrzeb konieczna jest informacja o drogach wywozu pofermentu oraz padłych zwierząt i czy brak tych informacji może przesądzić o odmowie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji zarzuty dotyczące wad raportu są ogólnikowe i nie zostały w żaden sposób wykazane w oparciu o konkretne przepisy prawa (por. wyrok NSA w Warszawie z 23 listopada 2010r. o sygn. akt II OSK 1848/10; LEX nr 787129). Wnioski raportu o oddziaływaniu inwestycji na środowisko nie mogą być zwalczane jedynie za pomocą samej negacji, czy też twierdzeń nieopartych żadnymi konkretnymi argumentami (por. wyrok NSA w Warszawie z 28 lipca 2016r. o sygn. akt II OSK 1076/15; LEX nr 2118230).

Biorąc pod uwagę powyżej wskazane okoliczności orzeczono, jak na początku. Decyzja niniejsza jest ostateczna, nie służy od niej dalszy środek odwoławczy. Rozpoznając ponownie sprawę organ pierwszej instancji dostosuje się do wskazań zawartych w niniejszej decyzji.

Wobec powyższego należało orzec jak na wstępie.

Decyzja jest ostateczna. Od decyzji skarga nie przysługuje. Jednakże strona niezadowolona z treści decyzji może wnieść od niej sprzeciw do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie, ul. Kajki 10/12, 10-547 Olsztyn. Sprzeciw wnosi się w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Zgodnie z art. 64b § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2016 r., poz. 718 z późn. zm.) – zwanej dalej p.p.s.a., sprzeciw powinien czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać:

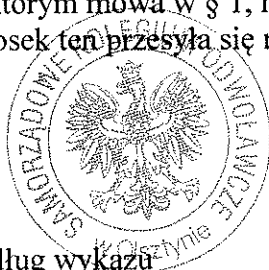
- 1) wskazanie zaskarżonej decyzji;
- 2) żądanie jej uchylecia oraz
- 3) oznaczenie organu, który wydał zaskarżoną decyzję.

W sprawach skarg nieobjętych wpisem stosunkowym z zakresu: ochrony środowiska i przyrody uiszcza się wpis stały w wysokości 200 zł.

Stronie może być przyznane prawo pomocy na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych (art. 243 § 1 p.p.s.a.).

Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego (art. 244 § 1 p.p.s.a.).

W myśl art. 254 § 1 p.p.s.a. wniosek o przyznanie prawa pomocy oraz wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej składa się do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego. Strona, która nie ma miejsca zamieszkania, pobytu lub siedziby na obszarze właściwości sądu, o którym mowa w § 1, może złożyć wniosek w innym wojewódzkim sądzie administracyjnym. Wniosek ten przesyła się niezwłocznie do sądu właściwego (§2).

Przewodniczący
Członkowie

- .....
- .....
- .....

Otrzymują:

1. Strony postępowania – według wykazu
2. Burmistrz Olecka
(z aktami sprawy)

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie;
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Olecku.

